

Какав је крај?

Пише: Николас Гвоздев
среда, 13 август 2008 22:48

Како ће се завршити рат на Кавказу? Моја процена, на основу извештаја које сам прочитао, је да ће руске војне снаге, након сто почисте грузијске снаге из Јужне Осетије и Абхазије, операцију привести крају тако што ће девастирати грузијске војне снаге (нападима на базе, складишта и друга постројења) и на тај начин се постарати да се никада више не понови напад на Јужну Осетију. Ако током тог процеса буде страдао и неки цивилни циљ или објекат енергетске инфраструктуре, то ће бити за жаљење, али ће истовремено то бити начин да се пошаље порука народу Грузије као и међународним енергетским компанијама да Запад – а нарочито САД – није био у стању да ово спречи и да је Москва сада та која се пита о чињеницама на терену.

Војне операције се приводе крају за који дан, уз поновно успостављање нових или појачаних „линија примирја“ које би гарантовале де факто независност Јужне Осетије и Абхазије од Грузије.

Биће пуно приче о дијалозима и преговорима, и изасланици ће ићи на све стране, али стварни ефекти од тога ће бити мали.

Тек остаје да се види хоће ли се довољно урадити да се помогне обичним Осетинима или Грузинима и другима који сада пате. Опште правило које политичари примењују у последњих пар деценија – при чему је Кипар часни изузетак – је да увеличавају патње народа као средство политичке борбе.

У Европи ће се појачати дебата о смислености корака ка ширењу евро-атлантске зоне ка срцу Евроазије, или је пак боље консолидовати Европу са ове стране њених садашњих граница ка истоку, на Вестули, Пруту и балтичкој литорали. Треба очекивати да из тога проистекне један прилично напет састанак НАТО-а крајем ове године. Како ће се то одразити на трансатлантске односе још увек је нејасно.

Амерички политичари ће појачати своју реторику, али се стратегија држања Русије мирном без велике цене за САД, а кроз употребу локалних посредника, показала шупљом. Нити је Вашингтон у позицији икакве реалне предности над Русијом. Нажалост, није на видику никакав договор о ракетној одбрани, или о било којем другом спорном питању. А у хладњикавој клими где температура даље нагло опада управо у овим тренуцима, чак и разумни и практични предлози које је предложио амерички министар одбране Роберт Гејтс, биће окарактерисани као некакви грозни кораци ка умиривању „реваншистичке Русије“. А на куково лето ће било који политичар у Америци прихватити савет некадашњег помоћника саветника за националну безбедност САД Боба Блеквила понуђеног на страницама Националног интереса о односу са Русијом заснованом на интересу.

Али је најпоразнији и најстрашнији аспект тај да је илузија о свету вођеном „правилима“ који подржава моћ Америке, сада једном заувек разбијена у парампарчад. Државни суверенитет није много битан; нити су важне илузорне „гаранције“ иза којих не стоји право обавезивање. Поверење у „међународну заједницу“? Поверење у „добру вољу“ западних политичара?

Какав је крај?

Пише: Николас Гвоздев
среда, 13 август 2008 22:48

Грузија се стрмоглављује путем који су већ обележили политичари у „револуцији кедрa“ у Либану, кад су поверовали да ће америчка моћ успети да заузда Сирију (и Хезболах) и да ће амерички утицај моћи да обузда Израел.

Тренутно су мудраци по САД запенили о повратку Русије у положај из 19. века, баланса сила/сфера утицаја у политици, али имам осећај да би велики део остатка света – укључујући и Европу – могао да се осети комфорније с тим у вези.

Конечно, ако само прочешљате блогосферу – не само у Америци, већ и у Европи, Русији и Индији – постане вам јасно да не само да се људи разилазе у ставовима, већ се не слажу ни у чињеницама. Све зависи од угла онога ко посматра. Косово, Осетија, Босна, Руанда, Кашмир, и тако даље – али свепрожимајућа тема није позивање на неострашћену, неутралну арбитражу, већ уместо тога следити древно правило, „Чувај своје пријатеље, уништи своје непријатеље“.

Џорџ Х.В. Буш старији је предвидјао „нови светски поредак“ у коме би главне светске силе могле да координишу своја деловања ка постизању мира и сигурности у свету. Скоро две деценије касније, чини се као да улазимо у еру у којој ће државници бити вођени следећом библијском максимом: „Тих дана не бејаше краља у Израилу; сви чињаше како им се учини право“ (Судије, 21:25). Ваља нам се спремити за још већу нестабилност.

(Аутор је уредник у The National Interest и предавач на U.S. Naval War College. Ставови изложени у тексту су у потпуности његови.)

(11.08. 2008 The National Interest)